

www.lawdata.co.il - דטה חוק ומשפט

תק 38923-09/24 דב יעקב ברוך נ' אגד חברה לתחבורה בע"מ

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

ט"ו ניסן תשפ"ה, 07 אפריל 2025

ת"ק 38923-09-24 ברוך נ' אגד חברה לתחבורה בע"מ

תיק חיצוני :

בפני **כבוד הרשם הבכיר, בנימין בן סימון**

תובע **דב יעקב ברוך**

נגד

נתבע **אגד חברה לתחבורה בע"מ**

פסק דין

חברת אגד טענה כנגד נוסע, הוא התובע, כי לא ביצע תיקוף כאשר נסע באוטובוס בקו 25 בחיפה. לטענתה, שני מבקרים של אגד אשר ביצעו "אכיפה סמויה" באוטובוס ניגשו לתובע שהינו אדם מבוגר בדרישה שיראה כי ביצע תיקוף. התובע ביצע תיקוף, אך המבקרים טענו כי ביצע תיקוף רק לאחר שניגשו אליו. לטענת אגד, התובע לא רצה להראות תעודת זהות ועל כן הורו לנהג לסגור את האוטובוס ולנסוע לתחנת המשטרה הקרובה בניגוד לרצונו של התובע. התובע הגיש תלונה במשטרה, אך אגד לא עשתה כן. אקדים את המאוחר ואציין כי דרישת מבקרי אגד אשר היו לא היו לבושים מדים להזדהות, איננה חוקית, שכן בהתאם לתקנות על המבקרים להיות לבושים במדים. כך מורה **סעיף 61 לפקודת התעבורה**. וכך נאמר; "נציג בעל הרישיון לא ימלא את תפקידו, אלא אם כן הוא לובש מדים המזהים את תפקידו". עיכוב והובלה של נוסע על ידי עובדי אגד שאינם שוטרים לתחנת משטרה הינה מעשה המחייב שיקול דעת שכן משמעו הינו שלילת חירותו של אדם ופגיעה בכבודו בניגוד לחוק כבוד האדם וחירותו. ואולם דומה שלא הופעל כל שיקול דעת בעניין ואף אגד לא טרחה להסביר בכתב הגנתה פשר התנהגותה כלפי התובע; התנהגות אגד כלפי התובע הביאה אותי לראותה כאחראית בניזקין כנגד התובע ולחייבה לשלם לו סך של 5,000 ₪ וכן 2,000 ₪ הוצאות משפט.

התובע טוען, כי תביעה זו מוגשת בגין התנהגות פוגענית, משפילה ומאיימת של נציגי הנתבעת אשר שימשו כמבקרים באוטובוס. לטענתו, זוג מבקרים, שלא היו מזהים כדין (לא לבשו מדים ולא ענדו תג), התנפלו על התובע מיד לאחר עלייתו לאוטובוס בטענה שלא תקף את הנסיעה וזאת בפני כל נוסעי האוטובוס. לטענתו, למרות שהתובע הציג בפניהם את התיקוף שביצע, הם סרבו לבדוק אותו וביקשו לקנוס אותו שלא כדין.

בתאריך 24.5.23 בשעה 13:53 נסע התובע קו 25 בתחנה ברחוב הנביאים פינת אחד העם **בחיפה**. לדבריו, הוא התיישב בכיסא ליד הדלת האחורית ופתח את היישום "מוביט" לצורך תיקוף הנסיעה. הוא לדבריו, סרק, את קוד האוטובוס וביצע את פעולת התיקוף. בעודו עושה כן, קפצו עליו זוג מבקרים שישבו בספסלים האחוריים של האוטובוס. הם לא היו מזוהים בהתאם **לסעיף 61(ד) לפקודת התעבורה**, והפנייה אליו הייתה פתאומית, מבהילה ומאיימת. לדבריו, נציגי התובעת ביצעו מארב מתוכנן, כשהם מסתתרים מאחור בכוונה ללכוד אנשים שלא מתקפים את הנסיעה, לקפוץ עליהם ולתפוס אותם לצורך הגשת דוח. לטענתו מדובר במהלך מתוכנן בהוראת הנתבעת ובניגוד לחוק.

לטענתו, נציגי התובעת טענו שלא תיקף את הנסיעה. זאת למרות שהם לא בדקו את התיקוף שביצע. הם ביקשו שיציג בפניהם תעודת זהות ולרשום לו דוח, מבלי שבדקו את התיקוף. הוא ביקש שייבדקו את התיקוף, אך הם סרבו בטענה שהתיקוף בוצע לאחר שהתובע הבחין במבקרים. לדבריו, הוא חזר ואמר שיבדקו באפליקציה ובה מצויים כל הפרטים. **הם סרבו "והחליטו לכלוא" אותו באוטובוס. הם החליטו להוריד את שאר הנוסעים בתחנה הבאה תחנת העירייה, והורו לנהג לנסוע למשטרת חיפה.**

לטענת התובע, המבקרים התנהגו באלימות מאיימת, השפלה וביזוי בפני כל נוסעי האוטובוס, כלאו אותו באוטובוס ולקחו אותו בניגוד לרצונו ובניגוד לדין לתחנת המשטרה. לדבריו; "משהגענו לתחנת המשטרה, חיכו לנו שלושה שוטרים אשר בררו את טענות הצדדים, ומשראו שאכן תקפתי את הנסיעה שחררו אותי לדרכי".

לדבריו הוא סובל ממחלות אשר הוכרו כנכות בביטוח לאומי. הכליאה באוטובוס יצרה תחושה של חוסר אונים. הוא חווה גרסיה בריאותית, קוצר נשימה, לחץ בחזה וכן התקף חרדה. הוא היה במצב מסכן חיים. לדבריו, במשך תקופה ארוכה הסתגר בביתו והמעיט לצאת, סבל מסיוטים ומתסמינים פוסט טראומטיים. הוא אף החל ליטול חומרי הרגעה.

לטענתו, למרות שביצע את התיקוף בזמן, המבקרים סרבו לבדוק את התיקוף בטענה כי הוא בוצע רק לאחר שפנו אליו. הטענה אינה סבירה שכן האוטובוס היה במרחק של כ-20 מטר בלבד מתחנת היציאה.

לטענתו, מדובר בהתנהלות לא חוקית מצד המבקרים; המבקרים כלאו את התובע באוטובוס והסיעו אותו ללא רצונו ובניגוד לדין לתחנת המשטרה. כל זה בטענת שווא שלא ביצעתי תיקוף. בתחנת המשטרה **בחיפה**, חיכו מחוץ לתחנה שלושה שוטרים. השוטרים בדקו את גרסאות הצדדים ראו שהתובע תיקף את נסיעתו כנדרש, הם שחררו את התובע ללא כל פעולה נוספת. לאחר האירוע, התובע הגיש תלונה במשטרה נגד המבקרים וחברת אגד.

לטענתו, התנהלות המבקרים עולה כדי ביצוע עוולת לשון הרע לפי **חוק איסור לשון הרע תשכ"ה – 1965** סעיפים 1 ו-2 אשר קובעים כי לשון הרע היא כל דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לבזותו בשל מעשים או התנהגות המיוחסים לו. התנהלות זו של נציגי החברה בפרהסיא השפילה את התובע בפני כלל הנוסעים ובפני עצמו.

התנהלות המבקרים נעשתה בזדון ובחוסר תום לב תוך כוונה לפגוע בתובע ולהשפילו. המעשה גרם לתובע עוגמת נפש רבה.

לאור האמור לעיל, מתבקש בית המשפט לפסוק לתובע סעדים פיצוי בגין הפרת חוק לשון הרע: פיצוי בסך של 5,000 ₪ ללא הוכחת נזק בהתאם **לסעיף 7 א (ג) לחוק איסור לשון הרע** וזאת בגין הפגיעה בכבודו ובשמו הטוב של התובע.

לטענת אגד יש לדחות את התביעה. בשנת 2023 התמודדו מפעילי התחבורה הציבורית עם תופעת אי תיקוף ברמה של למעלה מ- 20% מהנוסעים. משמע כל נוסע חמישי לא תיקף את הנסיעה בעת העלייה לאוטובוס. משרד התחבורה חייב את המפעילים לאכונף תיקוף בדרכים שונות. ביום 21.5.23 בסמוך לשעה 13:50 עלה התובע לקו שירות אוטובוסים אותו מפעילה אגד ברישיון ממשרד התחבורה. שני מבקרים ביצעו "אכיפה סמויה" באוטובוס. המבקרים הבחינו שהתובע עלה לאוטובוס ולא תיקף. רק כאשר קמו אליו חבשו כובע מבקר והזדהו עם תג על דש חולצתם הוא "ניזכר לתקף". על פי ההנחיות, אירוע מעין זה מחייב הגשת דוח. המבקרים ביקשו ממנו להזדהות באמצעות תעודה כמתחייב בפקודת התעבורה, אך התובע סרב להזדהות והחל להתנהג באלימות פיזית ומילולית שכללה איומים ואף דחיפות.

בשלב זה כאשר המבקרים חשו מאוימים הם צלצלו למשטרה וביקשו להזמין ניידת. מאחר ועצירה במקום הייתה חוסמת את הכביש ואת נתיב האוטובוסים הורו המבקרים לנהג לנסוע לתחנת משטרה בחיפה מרחק של כמה דקות נסיעה.

השוטרים שהמתינו להם בתחנה בררו את הנסיבות, דרשו מהתובע תעודה מזהה ומסרו את פרטיו למבקרים שרשמו לתובע דוח.

יצוין כי בתגובתו הראשונה למבקרים, אמר: "באתי לשלם ושכחתי לשלם אני מגיש תלונה ואני תובע אתכם". יודגש, כי התובע לא שילם את הקנס עד היום והחוב בגינו הועבר לגבייה בהוצאה לפועל. התובע הגיש התנגדות ונפתח תיק בבית משפט השלום בחיפה. במקביל התובע הגיש תביעה זו.

יצוין כי במהלך השנים 2022-2023 התובע קיבל שני דוחות נוספים בגין נסיעה ללא תשלום בתחבורה ציבורית. לאור העובדה כי לא שילם את הדו"חות. שני הדוחות הוגשו לגבייה בהוצאה לפועל. למעשה ניתן ללמוד על אדם שבאופן קבוע נמנע משלם בגין נסיעותיו. בכל פעם נכנס לעימות מיותר עם המבקרים אשר עבודתם נאמנה. לא מספיק כי התובע אינו משלם את חובותיו, אלא הוא גם פונה בתביעה לבית משפט ודורש פיצוי מהנתבעת על משקל "הרצחת וגם ירשת".

כל טענותיו לעניין לשון הרע מתוך כוונה לפגוע וטענותיו לבעיות רפואיות שנגרמו לו כתוצאה מהאירוע מוכחות על הסף וניכר כי נטענו בעלמא ללא סימוכין תימוכין או מסמכים רפואיים. אשר על כן, בית המשפט מתבקש לדחות את התביעה ולחייב את התובע בהוצאות משפט.

לאחר עיון בטענות הצדדים ובראיות הגעתי למסקנה כי דין התביעה להתקבל. להלן טעמי לכך;

להלן הממצאים העובדתיים שנחשפו בפני;

התובע עלה לאוטובוס בקו 25 בחיפה בתחנת המוצא וזאת לפי אמירתו הוא ולפי הדוח שנרשם על ידי מבקרי אגד ברחוב התנאים. הוא התיישב. מיד לאחר עלייתו ניגשו אליו מבקרי אגד ודרשו ממנו להראות כי תיקף את הנסיעה שלו. דומה שאין מחלוקת כי תיקף את הנסיעה. דומה שתיקף את הנסיעה בעת שהמבקרים היו בדרכם אליו. לפי מיטב התרשמותי המבקרים של אגד לא התייחסו לתובע בסבלנות ואורך רוח, כי אם בגסות. יתר על כן המבקרים היו ללא מדים שאפשרו את זהותם ואני מאמין לגרסת התובע לפיה היו ללא מדים וזאת בהתאם לכתב ההגנה ובו נאמר שהמבקרים הסתוו וזאת על מנת ללכוד את הנובעים שאינם מתקפים.

אינני מאמין לגרסת המבקרת שהעידה בבית המשפט ולפיה חבשה כובע, ובכל מקרה אין להסתפק בחבישת כובע כמדים. אני קובע שהמבקרים היו ללא מדים וזאת בהתאם להודאת אגד. אינני מאמין לגרסת המבקרת לפיה היא

והמבקר השני המתינו שלוש תחנות ואז ניגשו אל התובע. בעניין זה אני מקבל את עדות התובע ולפיה האוטובוס הספיק לנסוע מרחק קצר מאוד מתחנת המוצא ואז ניגשו אליו המבקרים.

אינני נותן אמון בטענת אגד לפיה המבקרים ביקשו ממנו להזדהות באמצעות תעודה והתובע סירב להזדהות והתנהג באלימות פיזית שכללה אימים ואף דחיפות. שמעתי את עדות המבקרת ולא נאמר בגדרה ולא אוזכרה בה כל מילה על אלימות. בעניין זה אני סבור שהתובע לא מסר את תעודת הזהות שלו והסכים למסור תעודה מזהה אחרת. אי לכך, אינני נותן אמון בגרסת אגד ולפיה המבקרים חשו מאוימים. לפי מיטב שיפוטי, המבקרים רצו להפעיל לחץ רב על התובע וחשו כי הדרך הנכונה ביותר לעשות כן הינה באמצעות הובלתו באוטובוס סגור לתחנת המשטרה הקרובה.

המחלוקת בענייננו היא מחלוקת עובדתית. במצב כזה נדרשת הערכאה הדיונית "לשקול גרסה מול גרסה ולקבוע איזה מהן אמינה יותר בעיניו" (ע"א 11100/02 רונן חצור נ" ניסים דותן, פורסם בנבו, ניתן ביום 16.2.04). אני מעדיף את גרסת התובע על פני גרסת אגד, ברוב הנושאים ולהלן אנמק;

ראשית, חמור מאוד בעיניי כי המבקרים לא היו לבושים במדים ואגד אף הודתה בכתב הגנתה כי "שני מבקרים ביצעו אכיפה סמויה באוטובוס". אגד בעניין זה פעלה בניגוד לאמור בחוק. בהתאם [לפקודת התעבורה](#) סעיף 761. ולפיה;

" נציג בעל הרישיון לא ימלא את תפקידו, אלא אם כן הוא לובש מדים המזהים את תפקידו, בצבע ובצורה שלא יהיה בהם כדי להטעות כנחזים להיות מדי משטרה, והוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו."

בהתאם לחוק מנוע היה מהמבקרים לפעול לרבות הצגת דרישה לתובע להציג תעודה מזהה. די בכך כדי לקבל את עמדת התובע, שכן ההליך כולו לא היה חוקי;

זאת ועוד, אני סבור שהתובע הציג בפני המבקרים כרטיס זיהוי אחר ולא תעודת זהות, שכן היה מעוניין להוכיח כי תיקף את כרטיסו. אעיר כי בהתאם למידע המפורט שנמצא בידי אגד והמצוי ברב קו של התובע, ואשר נחשף בכתב הגנתה, לא אתפלא באם התובע לא היה מוכר למבקרים משכבר הימים ומכך הם פעלו כפי שפעלו כנגדו.

מעל כל האמור, אני סבור שלאגד לא הייתה כל סיבה רצינית לעכב אדם ולהובילו לתחנת המשטרה באוטובוס סגור לאחר שהורו לשאר הנוסעים לרדת הימנו. מדובר בעיכוב אדם; פעולה השוללת את חירות, פוגעת בכבוד, ומשפילה. צריכה להיות סיבה מאוד רצינית להפעיל מהלך שכזה. מבחינת אגד דומה שהדבר כה קל בעיניה עד כי לא טרחה לגבות את המהלך שביצעה בהפניה לחוק או לפסיקה שמאפשרת פעולה כה חמורה הפוגעת בכבוד האדם וחירותו.

מעל לצורך אעיר שבמהלך הדיון לשאלתי העיר נציג אגד שניתן להוביל אדם באמצעות אוטובוס אגד לפי [תקנה 442 לתקנות התעבורה](#).

תקנה 442 (א) קובעת כדלקמן;

" היה יסוד להאמין כי נוסע עבר על תקנות אלה, רשאים הנהג, הכרטיסן או המבקר לדרוש ממנו לזהות עצמו ולמסור את כתובתו על ידי תעודה מתאימה, ובאין לו תעודה - על ידי אישור של נוסע אחר שזיהה עצמו על ידי

תעודה. לא הזדהה הנוסע כאמור, רשאי הנהג להסיע מיד את האוטובוס לתחנת המשטרה הקרובה.
 (ב) נהג, כרטיסן או מבקר רשאים להוציא מן האוטובוס נוסע שעבר על תקנות חלק זה, לרבות על ההוראות שניתנו על-פיהן.
 (ג) היה לנהג או לכרטיסן יסוד להאמין כי נעברה באוטובוס עבירה נגד גופו או רכושו של אדם, יסיע הנהג את האוטובוס לתחנת המשטרה הקרובה - אם נתבקש לעשות זאת.
 (ד) היה שוטר באוטובוס במקרים המפורטים בתקנות משנה (א) עד (ג) או שנראה במקום סמוך לו, יפנו אליו ויפעלו לפי הוראותיו."

בעניין שלפנינו לא הוכחה אלימות ולמבקרים לא הייתה זכות לדרוש תעודה מזהה או תעודה אחרת. אי לכך העיכוב וההובלה למשטרה הייתה פעולה לא חוקית. תימוכין למסקנה זו ניתן לקבל בשניים; ראשית, אגד לא הגישה תלונה כנגד התובע. הדעת נותנת שבאם התובע עבר עבירה כלשהי הרי שאגד הייתה מגישה תלונה נגדו בתחנת המשטרה לאחר שהובילה אותו לשם. מצד שני בדבריה של המבקרת לא אוזכרה המילה אלימות ולא נאמר בעדות בע"פ שהתובע היכה אותה או המבקר השני.

לחובת אגד יש לזקוף את העובדה שאגד לא הציגה ראיות שחובה היה להציג; המבקר השני לא התייצב למסור עדות ולגבות את המבקרת שהתייצבה לבדה למסירת עדות. כמו כן, אגד לא הציגה סרטון וידאו שהיה ברשותה ותיעד את המקרה. טענת אגד ולפיה התובע השתהה במסירת עדותו גרמה לכך שסרטון הווידאו לא יישמר לא מקובלת שכן מדובר במקרה לא שגרתי, חמור ביותר, ושבמהלכו הגיש התובע תלונה במשטרה כנגד אגד. אני סבור שנציגי אגד צריכים היו לצפות בסרטון הווידאו שתיעד את המקרה והעדיפו שלא להציגו בבית המשפט שמא יפעל לחובתם.

ההלכה בעניין זה היא שהימנעות מהבאת עד מפתח או מראיה פועלת כנגד הנמנע מהבאתו לעדותו. בנסיבות אלו חלה החזקה הראייתית בדבר הימנעות התובע מהבאת ראיה, ולפיה, אם בעל דין נמנע מהבאת ראיה רלוונטית שבהישג ידו, ניתן להסיק שאילו הובאה הראיה היא הייתה פועלת נגדו, ויש בהימנעותו מלהציגה כדי לאשש את גרסת הצד שכנגד (ראו ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ" טלקאר חברה בע"מ, מד(4) 595).

"אי הבאת עד רלוונטי מעוררת, מדרך הטבע, את החשד, כי יש דברים בגו וכי בעל הדין, שנמנע מהבאתו, חושש מעדותו מחשיפתו לחקירה שכנגד... ככלל, אי העדת עד רלוונטי "יוצרת הנחה לרעת הצד שאמור היה להזמין...". (ראו ע"א 641/87 קלוגר נ" החברה הישראלית לטרקטורים וציון בע"מ, פ"ד מד(1))

באשר לפיצוי, בעניין של עיכוב שלא נעשה כדין נאמר בעניין תא (הרצ" 19-07-19667 שחם נ" מדינת ישראל כדלקמן);

"אשר לגובה הפיצוי. הבאתי בחשבון את כלל הנסיבות, לרבות התנהגות השוטר כליף כולל הודעתו מספר פעמים כי היא עצורה למרות אי ביצוע מעצר אלא עיכוב, התנהגות התובעת, וכן את העובדה שמעת העיכוב בשעה 8:30 לערך ועד השחרור בשעה 10:50 לערך חלפו כשעתיים ומחצה. כן הובאה בחשבון הפגיעה בזכות יסוד של התובעת, חירותה.

כך גם עמדו לעיני פסקי הדין שפורטו בעניין גליק בכל הקשור לגובה הפיצוי במקרים שונים (פסקאות יג"-טו" לפסק הדין), אך גם דברי בית המשפט באותו מקרה כי "והרי אין לדבר סוף, כי אף את היום ניתן לחלק למספר

השעות, מקום שאין המדובר בעיכוב שארכו יממה שלמה, ובהתחשב בעובדה שמדובר בעיכוב ולא במעצר מאחורי סורג ובריה, יימצא כי ישולם סכום כסף מזערי שאינו מצדיק הגשת התביעה מעיקרא. כפי שציין לעניין זה המשנה לנשיא מנחם אלון, "אין מידה ואין שיעור לערכה ולאורכה של חירות אדם" (בג"ץ 5304/92 פר"ח נ" שר המשפטים, פ"ד מז (4) 715, 765 (1993)), ולכן לעצם המעצר או העיכוב" (פיסקה יד).

בענייננו העוולה היא פגיעה בכבוד האדם ופגיעה בחירותו באופן בלתי מוצדק ובניגוד לחוק. אני סבור שמדובר בעוגמת נפש חמורה אשר יכולה להיגרם מעיכוב שכזה, וזאת כאשר הסמכות לקבוע את שיעור עוגמת הנפש נתונה לשופט שדן בתיק. סבורני שנגרמה לתובע עגמת נפש מרובה בגין פרשה זו. כידוע, הבסיס למתן פיצוי בגין עוגמת נפש, סבל ואי נוחות מקורו בסעיף 13 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970, הקובע: "גרמה הפרת החוזה נזק שאינו נזק ממון, רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים בעד נזק זה בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין".

בהתייחס לנזק הלא ממוני קבע בית המשפט העליון בע"א 348/79 - חנג דמן נ" יצחק מיכאלי ו-2 אח", פ"ד לה (4), 31:

"... אופיו הלא ממוני של הנזק מקשה על מתן הערכה ממונית בדבר סכומי הכסף, שיהיה בהם כדי לפצות את הנפגע. לעניין זה נקבעה הוראה מיוחדת בסעיף 13 לחוק התרופות, לפיה "רשאי בית המשפט לפסוק פיצויים בעד נזק זה בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין". בכך הוקלה במידת מה מלאכת השומה והכימות. עם זאת, אין להפריז במידת ההקלה, שכן שיקול הדעת, שניתן לבית המשפט, צריך להיות מופעל במסגרת השיקולים, הקבועים בחוק התרופות. . . בפסיקת הפיצויים על בית המשפט לשוות לנגד עיניו את העיקרון, כי מטרת הפיצוי היא החזרת המצב לקדמותו, ואין מטרתו הענשת המפר. בהפעלת שיקול הדעת השיפוטי במסגרת סעיף 13 לחוק התרופות, על בית המשפט לשאוף לפיצוי הנפגע, ולא להענישת המפר. סעיף 13 לחוק התרופות לא נועד להוות מנוף לפסיקת פיצויים עונשיים בדיני החוזים. . .".

אני קובע אפוא כי אגד תשלם פיצוי לתובע בסך של 5,000 ₪ וכן 2,000 ₪ הוצאות משפט. הסכום ישולם תוך 10 ימים ממשירת פסק דין זה.

זכות בקשת רשות ערעור בהתאם לתקנות
ניתן היום, ט" ניסן תשפ"ה, 07 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.

דטה חוק ומשפט - www.lawdata.co.il

דטה חוק ומשפט בע"מ
דוא"ל 03-5383222 פקס 03-5383229 טל: main@lawdata.co.il www.lawdata.co.il